

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. XIX. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm547/facsimile.pdf (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Fortsættelsen af Haandbog i Verdenshistorien, og siden, da denne aldrig førtes saa vidt (den sluttede 1843 med det syttende Aarhundrede), ganske opgav at gjøre noget ud af det.

For os stiller Sagen sig imidlertid anderledes. Endskjønt dette Værk ikke var modent til at fremlægges fra Forfatterens egen Haand eller i hans egen Levetid, og endskjønt det ganske vist ikke er skikket til at meddele en samlet Fremstilling af det deri omhandlede Tidsrumms Historie, saa er det dog af saa meget Værd, at det vel fortjente at udgives, og dette sit Værd henter det ikke fra sin Meddelelse af Stoffet, som kan søges andensteds, men fra Forf.'s dertil knyttede Betragtninger og Udviklinger, som her netop ere udførlig nedskrevne. Der kunde da ikke være Tale om, ved Udgivelsen at prøve paa at udfylde det manglende og at sætte det hele i den Stand, som Forf. kunde antages selv at ville have bragt det i før Udgivelsen. Opgaven kunde ikke være nogen anden end med størst mulig Troskab at gengive, hvad der forefandtes, og at afhjælpe de mindre, formelle Mangler, som klobede ved de foreliggende Udkaast. Dette Krav har Udg. stræbt at fyldestgjøre paa bedste Maade, og de Friheder, han har maattet tage sig, for at det foreliggende Haandskrift kunde fremtræde i læselig Form, indskrænke sig væsentlig til nogle Omsætninger af enkelte Partier inden for nogle af Forelæsningserne, hvor Forf. enten uden Orden havde nedskrevet enkelte Momenter, eller hvor han undertiden sidst i Udkaastet har skrevet, hvad han havde tænkt sig at stille i Spidsen for Foredraget. Foruden den her udøvede Textkritik, har det endvidere ofte været fornødent at rette aabenbare Skrivefejl og at udelade, tilføje eller ombytte de Smaaord, som sammenholde Sætningsbygningen, samt stundom at udelade Sætninger paa ét Sted, som paa et andet Sted i samme Forelæsnung gjenfandtes i en omhyggeligere udformet Skikkelse, og som Forf. da kun har glemt at overstrege paa det ene Sted. Alle saadanne

Ændringer ere dog foretagne med den største Varsomhed, og kun hvor de viste sig absolut nødvendige, og det maa herved bemærkes, at ethvert af Udg. til Sætningens Udfyldelse indsat Ord er i Aftrykket sat mellem skarpe Klammer, saa at Læseren kan være sikker paa, at ethvert ikke saaledes mærket Ord virkelig er flydt af Forfatterens Pen.

Kun én Indskrænkning heri maa endnu nævnes: I Henseende til de mange Navne, Aarstal og Datoer, der findes i Bogen, har Udg. taget sig noget større Frihed. Forf.'s Skrivemaade af Navne, særlig fremmede Navne, er meget ofte ukorrekt, og Tidsangivelserne ikke altid rigtige. Disse Mangler har Udg. troet sig forpligtet til efter bedste Evne at afhjælpe. Alle Navne ere korrigerede, og det samme gjælder om de fleste Tidsbestemmelser. Dog er det muligt, at der endnu i Begyndelsen af Bogen kan findes urigtige Tal, da Udg. fra først af, naar et Tal var aldeles tydelig skrevet, ikke antog det for udyndigt at være nogen Kontrol. Først efter at det havde vist sig, at ogsaa saadanne Tal kunde være urigtige, i hvert Fald lige overfor de Kilder, der nu staa til Raadighed — som jo ingenlunde vare til Stede Aar 1838 —, har Udg. kontrolleret alle Tidsbestemmelser efter den bedste Hjemmel, han har kunnet finde.

November 1877.

S. G.

